ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ଇଣ୍ଡାକ୍ସୋ ଉଦ୍ୟୋଗ

ଏପ୍ରିଲ 3,2003

[ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କାଦରୀ ଏବଂ ଅଶୋକ ଭାନ୍,ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1944 — ଧାରା 4 (1) (a) ଏବଂ (b) ଓ 11-A — ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ — ଦ୍ରବ୍ୟର ଗୋପନୀୟ ଅପସାରଣ ଏବଂ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ନହେବା ଏବଂ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ହେବାର ଅଭିଯୋଗ — ଉଭୟ ଆଧାରରେ ଶୁଳ୍କ ଦାବି କରି କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି — କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୋଟିସକୁ ଆପତ୍ତି — ଗୋପନୀୟ ଅପସାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କଲେ — ତଥାପି ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନକୁ ଫୈସଲା କଲେ — ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା — ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବିହୀନ ଥିଲା, କାରଣ ଏଥିରେ ଏପରି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଧାରା 4 (1) (b) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ, ଯେତେବେଳେ ବାସ୍ତବରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବା ଥିଲା — କେବଳ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ରହିଛି ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିବା କାରଣରୁ, ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନଥିବା ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ — କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିୟମାବଳୀ, 1975 — ନିୟମ 1 ରୁ 7 ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 — ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଏବଂ 226 — କର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲା — କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ — ଯଥାର୍ଥତା — ରାୟ : ସାଧାରଣତଃ, କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଅନୁଚିତ; କିନ୍ତୁ, ଏହି ସୀମାବଦ୍ଧତା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ ନିଜ ଉପରେ ଲାଗୁ କରିଥିବା ଏକ ସୀମାବଦ୍ଧତା ଏବଂ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ ନୁହେଁ — ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାର ତଥ୍ୟାବଳୀରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନର

ଗୁଣଦୋଷ ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିବାରୁ, କେବଳ ବୈଷୟିକ ଆଧାରରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଅନୁଚିତ ।

ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, **1944**ର ଧାରା **11A** ଅଧୀନରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇ, ଏହି ଅଭିଯୋଗରେ ଶୁଳ୍କ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀ ଗୋପନୀୟ ଭାବେ ବାହାର କରାଯିବା ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେତୁ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା କମ୍ ପରିମାଣରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ ନକରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରଦାତା ଜଣକ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍‌ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **1** ରୁ **13** ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସାମଗ୍ରୀର ଗୋପନୀୟ ଭାବେ ବାହାର କରାଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ। ଅନୁଚ୍ଛେଦ **14** ରୁ **18**ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ, କାରଣ ସେଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନରେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାର ଗୁଣଦୋଷ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ ନଥିଲା; ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ଗୋପନୀୟ ଭାବେ ବାହାର କରାଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ **1** ରୁ **13** ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଁ ଧାରା **11A** ଅଧୀନରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର ଅଧିକାର ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର ଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେତେବେଳେ ମାନିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟରେ ନିଷେଧାଦେଶର ରିଟ୍ ଜାରି କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରଦାତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହାର ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ଉତ୍ତରଦାତା-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସାମଗ୍ରୀ ହୋଲସେଲ୍ ବାଣିଜ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **4 (1) (b)** ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଧାରା **4 (1) (a)** ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଉକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା ନଥିଲା ଏବଂ

ସେହି କାରଣରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଷେଧାଦେଶ ଜାରି କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା । ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଦୁଇଟି ମାମଲାକୁ ଏକତ୍ର କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷମତା ନଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟିରେ କ୍ଷମତା ଥାଏ, ତେବେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷମତା ରହିଛି ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିବା କାରଣରୁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ କରି, ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଲେ:

1.1.କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, **1944**ର ଧାରା **4 (1) (a)**କୁ ପଠନ କଲେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃହତ ଧରଣର ବିକ୍ରୟ ବାଣିଜ୍ୟରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ, ସାମଗ୍ରୀ ବାହାର କରାଯିବାର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ, ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ସେହି ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟର ଆଧାର ହେବ। ତେବେ ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତସାପେକ୍ଷ — **(i)** କ୍ରେତା ଜଣକ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି; ଏବଂ **(ii)** ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବିନିମୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, **1944**ର ଧାରା **4 (1) (a)**କୁ ପଢ଼ିଲେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃହତ ଧରଣର ବିକ୍ରୟ ବାଣିଜ୍ୟରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ, ସାମଗ୍ରୀ ବାହାର କରାଯିବାର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ, ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ସେହି ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟର ଆଧାର ହେବ । ତେବେ ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତସାପେକ୍ଷ — **(i)** କ୍ରେତା ଜଣକ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି; ଏବଂ **(ii)** ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବିନିମୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ, ତେଣୁ, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେହି ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଆକଳନଯୋଗ୍ୟ ହେବ, ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଏପରି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଆକଳନକାରୀ ସାଧାରଣତଃ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଜଣେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ଅପସାରଣର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ବିତରଣ ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି।

1.2. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **(14)** ରୁ **(18)** ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏପରି କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ ଯେ, କ୍ରେତା ଜଣେ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଏକମାତ୍ର ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ମୂଲ୍ୟ ନଥିଲା, କିମ୍ବା ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ

ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତ୍ରୁଟିକାରକ ପରିସ୍ଥିତି ଥିଲା। ଯଦି ତାହା ହୁଏ, ତେବେ ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (b) ର ଆଶ୍ରୟ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଅନୁଚ୍ଛେଦ (14) ରୁ (18) ରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଆଧାରରେ ଆଗେଇ ବଢ଼ିଛି ଯେପରି ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଉଚିତ, ଯେତେବେଳେ ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି। ତେଣୁ, ଏହି ବିଷୟରେ ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ନାହିଁ ।

2. ଏହା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଏପରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା ଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ (1) ରୁ (13) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ସାମଗ୍ରୀର ଗୋପନୀୟ ଅପସାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ କରାଯାଉ, ଏବଂ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ଯଦି କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଥାଇ ମଧ୍ୟ, ସେହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏପରି ଏକ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ନିଜକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରନ୍ତି, ଯେଉଁ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ, ତେବେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ରହିଛି ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ କରିବାର ତାଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ, ସେହି ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡ (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଥରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅବୈଧ କରିବା ଭଳି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତି ନଥିଲେ, ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନର ପ୍ରୟୋଗ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ—ଏହା ଏକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି। ତେଣୁ, ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯଦି ପକ୍ଷକୁ ପୁନର୍ବାର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ତାହା ତାଙ୍କୁ ଏକ ନିରର୍ଥକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପୁନଃ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସହିତ ସମାନ ହେବ।

3. କର ଆଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାରେ, ସଂବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟାୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ସାଧାରଣତଃ ଅନୁଚିତ, ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବା କିମ୍ବା, ଯଥାପ୍ରସଙ୍ଗ, ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ। କିନ୍ତୁ, ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ ନିଜେ ଲାଗୁ କରିଥିବା ସୀମାବଦ୍ଧତା; ଏଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୌଳିକ କାରକ ନୁହେଁ । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ବୋଧହୁଏ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇନଥାନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଷୟଟିର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ଏକ ବୈଷୟିକ ଆଧାରରେ ସଂବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7860/1996।

ସି.ଏମ୍.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.-1102/95 ମାମଲାରେ ଆଲ୍ଲାହାବାଦସ୍ଥିତ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 10.1.1996 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ କେ. ସି. କୌଶିକ, ସୁଶ୍ରୀ ରେଖା ପାଣ୍ଡେ, ବି. କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ କେ. କେ. ଭେନୁଗୋପାଳ, ଏ. ଏମ୍. ସିଂଘଭି, ଶାହୀକ୍ ରାଇଜ୍ଜି, ସୁଶ୍ରୀ ଗୌରୀ ରସଗୋତ୍ରା, ସୁଶ୍ରୀ ସୁମିତ୍ର ଗୋୟଲ୍, ସୁମନ ଜ୍ୟୋତି ଖୈତାନ୍ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ **ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କାଦ୍ରି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତ ସଂଘ [ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ରାଜସ୍ୱ'] ଆଲ୍ଲାହାବାଦସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ବିବିଧ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1102/1995 ରେ ଜାନୁଆରୀ 1, 1996 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନରେ ଆସିଛି ।

ଏହି ଅପିଲରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଜୁନ୍ 30, 1995 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ (14) ରୁ (18) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁ ବାତିଲ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ କି ନାହିଁ ।

ଏହି ଆବେଦନର ଉତ୍ପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା-ଆକଳନକାରୀ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଏବଂ ଏହାର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି । ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ 1990-91 ଅବଧିରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1944 ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଅଧିନିୟମ' ର ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଆଧାରରେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରି ଅପସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଜୁନ୍ 30, 1995 ରେ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି, ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗୋପନୀୟ ଅପସାରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଯୋଗୁଁ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିବା ଏବଂ କମ୍ ହାରରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରି, Rs. 45.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଶୁଳ୍କ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଆକଳନକାରୀ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଉତ୍ତର ନଦେଇ, ନଭେମ୍ବର 24, 1995 ରେ ଉପରୋକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍‌ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ (1) ରୁ (13) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗୋପନୀୟ ଅପସାରଣ ସହ ସମ୍ପର୍କିତ, ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ତାହା ପରେ ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଏକ କାରଣଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବିଷୟଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇନାହିଁ । କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଯେଉଁ ଅଂଶଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ (14) ରୁ (18) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାୟନ ସହ ସମ୍ପର୍କିତ, ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ, ସେଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଜାନୁଆରୀ 1, 1996 ରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସେହି ଆଦେଶକୁ ଏହି ଅପିଲରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

ରାଜସ୍ୱ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ T.L.V. ଆୟର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରଥାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିନ୍ଦା କରିଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁଣଦୋଷ ଉପରେ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ସେ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କଥିତ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନିଷେଧାଦେଶ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ K.K. ବେଣୁଗୋପାଳ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (b) ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ । ତେଣୁ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଉକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ନିଷେଧାଦେଶ ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ନୋଟିସରେ ଦୁଇଟି କାରଣକୁ ଏକତ୍ରିତ କରାଯାଏ, ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ସହିତ, ତେବେ କେବଳ ଗୋଟିଏ କାରଣରେ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ଏହି ମାମଲାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ରହିଛି ବୋଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଆଧାରରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କାରଣଟିରେ ପ୍ରତିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11-Aରେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ ଏପରି ଶୁଳ୍କ ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି, ଯାହା ଆଦାୟ କରାଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ, ଅଥବା ଯାହା କମ୍ ପରିମାଣରେ ଆଦାୟ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ନୋଟିସ୍‌ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ରାଶି ସେ କାହିଁକି ପ୍ରଦାନ କରିବେ ନାହିଁ, ତାହାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ହେଉଛି ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଧାରା। ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଯେତେଦୂର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଏହା ନିମ୍ନପ୍ରକାର ପଢ଼ାଯାଏ:

"4. ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ ।
(1) ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରାଯାଏ, ସେଠାରେ ଏହି ଧାରାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଅଧୀନରେ ରହି, ଉକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହେବ—
(a) ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ୍, ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଅପସାରଣର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ଯେଉଁଠାରେ କ୍ରେତା ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିଫଳ ଅଟେ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉ ଯେ—

(i) ରୁ (iii) xx xxxxx

(b) ଯେଉଁଠାରେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ, ସେଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ନିରୂପିତ ହେଉଥିବା ତାହାର ନିକଟତମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ସମତୁଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ।

(2) ଏବଂ (3) xx xxxxx

(4) ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ—

(a) 'ଆକଳନକାରୀ' କହିଲେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୁଝାଏ, ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ, ଏବଂ ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ; କିମ୍ବା

(b) 'ଅପସାରଣ ସ୍ଥାନ' କହିଲେ ବୁଝାଏ—

(i) କୌଣସି କାରଖାନା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ବା ପରିସର, ଯେଉଁଠାରେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ନକରି ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି,

(ii) କୌଣସି ଗୋଦାମ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ବା ପରିସର, ଯେଉଁଠାରେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ନକରି ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସେଠାରୁ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ଅପସାରଣ କରାଯାଏ;

(c) xxx xxx xxx

(d) କୌଣସି ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 'ମୂଲ୍ୟ' କହିଲେ—

(i) ଯେଉଁଠାରେ ଅପସାରଣ ସମୟରେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲା ଭିତରେ ରଖାଯାଇଥିବା କରାଯାଇଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚାଯାଏ, ସେଠାରେ ଏପରି ଖୋଳ ଭିତରେ ରଖିବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ; କିନ୍ତୁ ଏପରି ଖୋଳ ଭିତରେ ରଖିବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା.— ଏହି ଉପ-ଖଣ୍ଡରେ 'ପ୍ୟାକିଂ' କହିଲେ ରାପର୍, କଣ୍ଟେନର୍, ବବିନ୍, ପ୍ରିନ୍, ସ୍ପୁଲ୍, ରିଲ୍ କିମ୍ବା ୱାର୍ପ ବିମ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବସ୍ତୁ, ଯାହା ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଯାହା ଉପରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ମୋଡ଼ାଯାଏ, ରଖାଯାଏ କିମ୍ବା ଗୁଡ଼ାଯାଏ, ତାହାକୁ ବୁଝାଏ;

(ii) ଏଥିରେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଦେୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ, ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରର ପରିମାଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ; ଏବଂ ପ୍ରଣୀତ ହୋଇପାରୁଥିବା ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ, ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅପସାରଣ ସମୟରେ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରିହାତି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ; ତେବେ ଏପରି ରିହାତି କୌଣସି କାରଣରୁ ଫେରସ୍ତଯୋଗ୍ୟ ହୋଇନଥିବା ଦରକାର।"

ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ର ସରଳ ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ, ଯଦି କୌଣସି ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ, ତେବେ ଏହି ଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଅଧୀନରେ, ଉକ୍ତ ମୂଲ୍ୟକୁ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ। ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଅପସାରଣର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ସେହି ମୂଲ୍ୟକୁ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବୁଝାଯିବ; ତେବେ କ୍ରେତା ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇନଥିବା ଦରକାର ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିଫଳ ହୋଇଥିବା

ଦରକାର । ଆମେ ଏଠାରେ ଏହାର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକ ସହ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ । ଏହାର ଖଣ୍ଡ (b) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁଠାରେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ, ସେଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ନିରୂପିତ ହେଉଥିବା ତାହାର ନିକଟତମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ସମତୁଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ। ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିୟମାବଳୀ, 1975 ର ନିୟମ 1 ରୁ 7 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ । ଏହିପରି, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ଯେଉଁଠାରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ, ସେଠାରେ ଅପସାରଣର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ତାହା ହିଁ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟର ମାପଦଣ୍ଡ ହେବ। ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ଅଧୀନରେ ରହିବ— (i) କ୍ରେତା ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇନଥିବେ ଏବଂ (ii) ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବିନିମୟ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଥିବ । ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ନିକଟତମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ସମତୁଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ପ୍ରଶ୍ନ ସେତେବେଳେ ଉଠିବ, ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିହେବ ନାହିଁ, ତାହାର କାରଣ (a) ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ ହୋଇନଥିବା, କିମ୍ବା (b) ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣ, ଯଥା ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇଥାଏ । ସ୍ୱୀକୃତ ଭାବେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଖଣ୍ଡ (a) ର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୋଇଛି; କ୍ରେତା ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିଫଳ ବୋଲି ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ସ୍ୱୀକୃତ ବିଷୟ ଅଟେ । ତେଣୁ, ବିଚାରାଧୀନ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅପସାରଣର ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ସେହି ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ (14) ରୁ (18) ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହାରୁ ଏହା ସୂଚିତ ହୁଏ ଯେ, କ୍ରେତା ଜଣେ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିଫଳ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତ୍ରୁଟିକାରକ ପରିସ୍ଥିତି ଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରାଯାଇପାରେ । ଯଦି ତାହା ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (b) ର ଆଶ୍ରୟ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ମାର୍ଚ୍ଚ 27, 2003 ରେ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 9140/1996 ରେ ଆମେ ଏହିପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି

ନେଇଥିଲୁ । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ (14) ରୁ (18) ରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଆଧାରରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଛି ଯେପରି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାର କୌଣସି ବୈଧ ଆଧାର ନଥିବାରୁ, ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ବିଷୟରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, କର ଆଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାରେ, ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିକାର ଭାବେ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବା କିମ୍ବା ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସମୟରେ, କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟାୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସଂବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ, ଏଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ ନିଜେ ଲାଗୁ କରିଥିବା ସୀମାବଦ୍ଧତା ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାରକ ନୁହେଁ । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ବୋଧହୁଏ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇନଥାନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଷୟଟିର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଫୈସଲା ନେଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ଏକ ବୈଷୟିକ ଆଧାରରେ ସଂବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆମକୁ ଉଚିତ ଲାଗୁନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ T.L.V. ଆୟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ, ଧାରା 11-A ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷମତା ଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ (1) ରୁ (13) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗୋପନୀୟ ଅପସାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଉତ୍ତର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ଏକାଧିକ କାରଣରୁ ଆମେ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ । ପ୍ରଥମତଃ, ଯେପରି ଶ୍ରୀ K.K. ବେଣୁଗୋପାଳ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସେହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏପରି ଏକ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ

କରିବାକୁ ନିଜକୁ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ, ତେବେ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ରହିଛି, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ କରିବାର ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ, ସେହି ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଉପରୋକ୍ତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି, ଅର୍ଥାତ୍, ଥରେ ଖଣ୍ଡ (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ କୌଣସି ତ୍ରୁଟିକାରକ କାରକ ନଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଆଶ୍ରୟ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ଏକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଅଟେ । ତେଣୁ, ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯଦି ପକ୍ଷକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୁନଃ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ଏକ ନିରର୍ଥକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା ସଦୃଶ ହେବ ।

ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣରୁ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନରେ କୌଣସି ସାରବତ୍ତା ଦେଖୁନାହୁଁ । ଦେୱାନୀ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି; କିନ୍ତୁ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଉନାହିଁ ।

କେ. କେ. ଟି ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

<u>ଭାଷାନ୍ତର:</u>
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ, ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,କଟକ ।